

Ioli Complements

Toni Sanz i Dani Cruz

PROPOSTA DIDÀCTICA
D'ENRI ANTONINO

30

© Toni Sanz
Il·lustracions de Dani Cruz
190 x 130 mm., 88 pàgines
Enquadernació en rústica

© 2012 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net

A. PER AL PROFESSORAT

a) Objectius de Llenguatge a treballar

OBJECTIUS	CONTINGUTS	COMPETÈNCIES BÀSIQUES
Extraure les principals idees d'un text extens	Lectura	Comunicativa, lingüística i audiovisual
Fer una descripció	Descripció de paisatges i persones	Comunicativa, lingüística i audiovisual
Expressar i reconèixer sentiments	Sentiments de por, alegria...	Autonomia i iniciativa personal
Utilitzar eines de recerca de informació	Ús del diccionari, enciclopèdies, Internet	Aprendre a aprendre Tractament de la informació i competència digital
Ser conscient d'alguns problemes mediambientals	La costa i l'especulació	Coneixement i interacció amb el món físic
Utilitzar la imaginació i la destresa manual	Elaboració de joies i dibuixos	Cultural i artística
Calcular quantitats de forma proporcional	Elaboració de pasta de sal	Matemàtica

b) Temes transversals

TEMES TRANSVERSALS	RELACIÓ AMB ALTRES ÀREES
Educació ambiental Educació moral i cívica	Educació artística Coneixement del medi

c) Estratègies didàctiques

Aquesta proposta didàctica s'ha elaborat per capítols, de forma que siga útil tant si es fa servir en finalitzar el llibre, com si es pretén un seguiment més proper de l'alumne capítol a capítol.

S'inclouen activitats de comprensió de resposta escrita, activitats orals, lúdiques, individuals i de grup, de reflexió, de recerca de informació...

d) Motivació general de l'obra

L'autor i la història

Toni Sanz va escriure aquesta aventura pensant en una amiga seua anomenada Ioli. Molts trets de la Ioli del llibre estan emprats de la Ioli verdadera. D'altres personatges i llocs on transcorre l'acció comparteixen aquesta característica: poden ser reals com Almenara o mescla de realitat i ficció, adés que a més de funcionar com arquetips són fàcilment identificables per aquells que viuen a la costa mediterrània, tant castigada per l'especulació urbanística.

La nostra protagonista, periodista i persona molt conscienciada respecte al medi ambient, ha d'enfrontar-se a especuladors disposats a qualsevol cosa per tal d'obtenir beneficis econòmics. Comptarà amb l'ajuda dels seus amics Joanot, Marc Oixet i Maite Pergues i d'un talismà màgic que li va regalar la seua àvia.

Els seus oponents, el senyor Especula d'Or i les tietes Dol Perpetu, Malcarada i Amargures intentaran fer-li la vida impossible, però no hi ha res que no es pugui vèncer amb l'ajuda dels amics, amb bons sentiments, amb sentit de justícia i... amb un poquet de màgia.

B. TREBALL AMB ELS ALUMNES

a) Abans de llegir

Expressió oral, creativitat i imaginació

Amb el llibre a les mans, remarcarem que la contraportada també ens dóna informació sobre el que anem a llegir. Després de llegir-la, veurem quines expectatives es creen en els nostres alumnes. Farem el mateix amb la portada: ara ja sabem qui és Ioli i de què va la història. Però... Per què Ioli **Complements**? Què vol dir *complements*? Per què l'autor del llibre l'ha intítulat així? Serà que algun dels complements de Ioli té un paper rellevant en aquesta història? Quin penseu que pot ser? Amb eixe títol i el que hem llegit en la contraportada, amb quin tipus d'aventures ens trobarem?

b) Al llarg de la lectura

CAPÍTOL I

1. Has de completar aquest resum amb alguna de les paraules que tens ací:

Periodista, talismà, germà, Sàhara, dos, pintallavis, fotògraf, fotògrafa, amic, molts, Marroc.

*Ioli és ..... Té un .....
que li va regalar la seua àvia i que ha de donar-li molt bona
sort.*

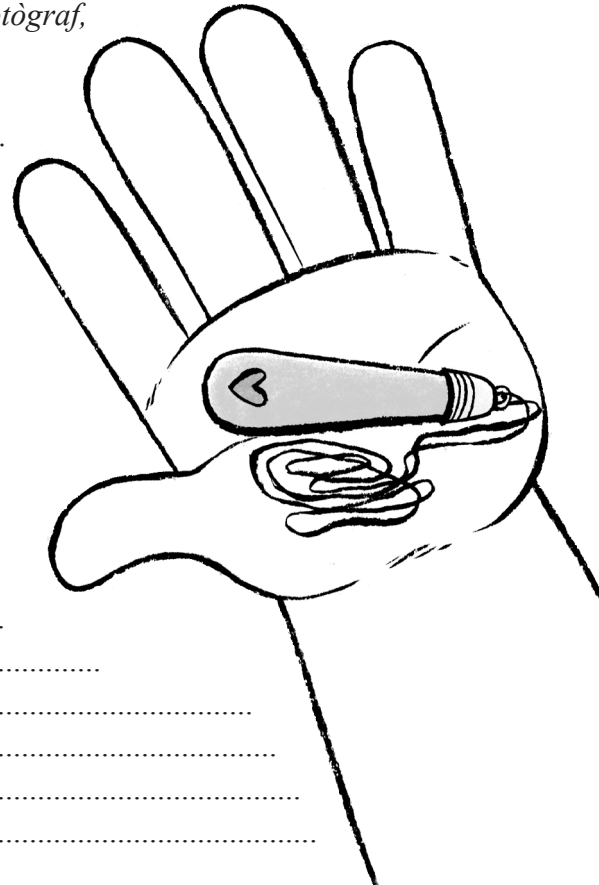
*Ella li sembla a sa mare que és de .....
És molt bonica, li agrada vestir amb ..... comple-
ments i té un ..... anomenat Joanot, que és
.....*

2. En aquest capítol ens han contat moltes coses de Ioli: com és el seu físic, com pensa, què vol fer en la vida etc. Açò se'n diu una **descripció**. Podries fer una descripció de Ioli, sense mirar el llibre, amb tot allò que més t'ha cridat l'atenció d'ella?

.....
.....
.....
.....
.....

3. De segur que en aquest capítol has llegit alguna paraula que no sabies ben bé què volia dir. Obri el llibre, escull-ne dues, busca-les al diccionari i copia'n la definició.

.....
.....
.....

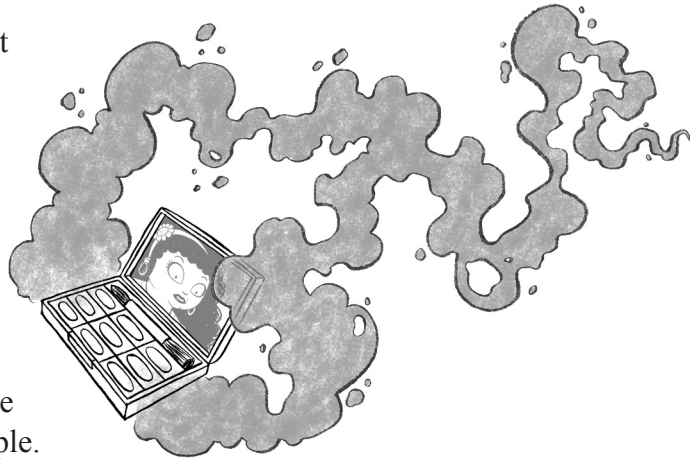

4. Ara, passa-li la teua fitxa al company que tingues a la teua dreta. Ell o ella haurà d'escriure una oració amb cadascuna de les paraules que tu has buscat al diccionari. Tu faràs el mateix amb les paraules que et passen.

.....
.....
.....
.....

5. Llegiu en veu alta algunes de les oracions que heu fet i esbrineu si s'han utilitzat bé les paraules del diccionari o no.

6. Si heu treballat bé podríeu fer-vos alguns complements (anells, arracades, polseres, penjolls...) amb **pasta de sal**. Primer cal buscar la recepta, després modelar el complement, pintar-lo amb temperes i quan estiga ben eixut, pasar-li vernís per a que dure més. Ací teniu alguns enllaços i truquis per fer pasta de sal i també cosetes ja fetes que us poden servir d'exemple.

- ▶ <http://www.enplenitud.com/elaboracion-de-la-pasta-de-sal.html>
- ▶ <http://hogar.comohacerpara.com/n368/como-preparar-masa-de-sal.html>
- ▶ <http://manualidades.innatia.com/c-modelar-con-pasta/a-preparar-masa-sal-784.html>
- ▶ http://www.google.es/search?q=pasta+de+sal&hl=es&client=safari&rls=en&prmd=imvnses&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=kTNSULeZMI22hAeHjYHwBA&ved=0CAoQ_AUoAQ&biw=1366&bih=646

No oblideu que heu de calcular la quantitat d'ingredients que us faran falta per tindre suficient pasta de sal per tota la classe.

CAPÍTOL II

1. Per què corrien perill les plantes i animals de la marjal d'Almenara?

.....
.....

2. Busqueu informació a Internet o a la biblioteca sobre què és una marjal. És important que us fixeu en què és i per què és important conservar-les. En grup feu un resum de la informació trobada.

.....
.....
.....
.....

3. Busca imatges de les plantes i animals que viuen als aiguamolls. Poden ser les que venen al llibre o d'altres. Enganxa-les ací i posa el seu nom.

4. Què havia de fer Ioli quan vera brillar el talismà?

.....

.....

.....

5. Marc Oixet és un amic de Ioli. Per què creus que li diuen així?

.....

.....

6. Continuem jugant amb els noms. Relaciona cada personatge amb la seua característica:

Lluïsa Bata

Sempre va corrents

Enriqueta Passat

Ven entrades al cine

Mònica Uràs

No agafa mai l'ascensor

Elies Caló

Té un ull morat

Ana Dar

Ven piscines

Vicenta Quilla

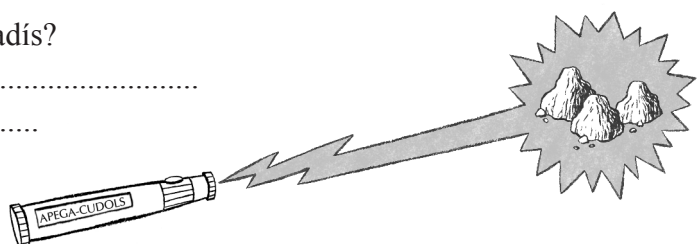
No du mai espardenyes

CAPÍTOL III

1. Per què els turistes abandonaven Ciutat Paradís?

.....

.....

2. Com va salvar Ioli les platges de Ciutat Paradís?

.....
.....
.....
.....

3. En aquest capítol ens presenten a Maite Pergues. Descriu-la sense paraules, amb un dibuix. Davall del dibuix escriu tres adjectius que la definixquen.

CAPÍTOL IV pàgs. 42 a 65

1. Apareix un nou personatge: el senyor Especula d'Or. Si ajuntem totes les lletres del seu nom, formem la paraula **especulador**. Saps què significa? Com pots averiguar-ho? Formeu grups i discutiu què vol dir. Un representant de cada grup eixirà a explicar-ne el significat.

2. Penses que és correcte el que fa Especula d'Or? Per què?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Ioli els conta dos secrets als seus amics. Quins són?

.....
.....
.....
.....

4. Els secrets només es conten a persones en les que confiem. En qui confies tu? Qui creus que confia en tu?

.....
.....
.....

5. Escribe tres adjectius per definir cadascuna de les ties.

DOL PERPETU	MALCARADA	AMARGURES
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

6. Escribe V (vertader) o F (fals) al costat de cada afirmació:

	V	F
El senyor Especula d'Or contracta Ioli perquè faça un reportatge sobre Ciutat Grisa.		
Les ties no estimen Ioli perquè és marroquina.		
Les ties estimaven molt la mare de Ioli.		
Les ties li escriuen una carta perquè estan molt malaltes.		
Les ties li escriuen perquè els ho ha dit el senyor especula d'Or.		
Ciutat Grisa té moltes coses divertides: cinemes, parcs, jardins...		
El talismà blau es tornà gris.		
El talismà blau es trenca en mil trossos.		
En aquella ciutat Ioli està cada vegada més contenta i feliç.		
Les ties la cuiden molt bé.		
Les ties li feien uns panellets dolços.		

7. Com era l'estat d'ànim de Ioli a casa les seues ties?

.....

.....

.....

8. Mira atentament les fotos i escriu al davall d'elles l'estat d'ànim de cada persona.

9. Què li ocorre a Potxolo quan el talismà torna a brillar?

.....

.....

10. Quin remei troben els amics de Ioli perquè pugui aprimir i escapar de les ties?

.....

CAPÍTOL IV pàgs. 66 a 79

1. Els amics de Ioli volen entrar a casa les ties. Què els passa?

► *A Marc Oixet li va obrir la porta* ..... *No va poder entrar perquè*

.....

► A Joanot li va obrir ..... El va deixar passar perquè
 va creure que .....
 ..... però quan ..... li va
 .....

► A Maite Pergues li va obrir ..... Només quedar-se sola va
 ..... iva aconseguir .....

2. T'ha passat alguna vegada de rebutjar algú pel seu aspecte?

.....
 .....
 .....

3. Les ties canvien d'actitud i canvien també de nom. Completa:

LES TIES	LES SIMPA-TIES
DOL PERPETU	
AMARGURES	
MALCARADA	

4. Torna a llegir l'exercici 19 i escriu els antònims dels adjectius que vas escollir.

MALVA-BOJA	RIURE-FLUIX	MALCARADA

5. Quin càstig li fan a Especula d'Or? Com acaba?

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

6. A Ciutat Grisa també li canvien el nom. Escriu el nou nom i pinta'l amb els colors de l'arc de Sant Martí.

CAPÍTOL V

1. Les ties estan de viatge per tot el món. A vore si saps localitzar els indrets que visiten tots els personatges del llibre. Pinta:

De color roig fosc el país de l'àvia i la mare de Ioli: MARROC.

De color roig clar el continent pel que viatgen les ties: ÀFRICA.

De color verd el país en què es situa Almenara: ESPANYA.

De color blau el país que van a visitar ara: MADAGASCAR.

I si algú de vosaltres és d'algun país que no hem nomenat, localitzeu-lo i pinteu-lo de color també.

c) Altres activitats

► En acabar comentarem amb tota la classe la lectura i dedicarem un temps a la problemàtica mediambiental que es descriu en ella.

► Si tenim una zona d'aiguamoll a prop de la nostra localitat, seria bo fer-ne una excursió i aprofundir un poc en les característiques d'aquest ecosistema. També es pot veure un documental sobre el tema.

► La història és també molt idònia per treballar amb diferents tipus de mapes: localitzar Almenara, la seua platja i els Estanys, mapes d'espais protegits etc.

